

17. Nederland – Spanje: de strategie werkt!

13 juni 2014. Vele Nederlanders zullen zich deze datum gaan herinneren als de dag dat Nederland op magistrale wijze revanche nam op de verloren WK-finale van 2010 tegen Spanje. Het werd maar liefst 5-1, met vier doelpunten van de sterkhouders Van Persie en Robben. Het bewijs dat de veelbesproken strategie 1-5-3-2 werkt. Een terugblik op de belangrijkste interventies van Van Gaal na de uitzwaaiwedstrijd tegen Wales tot en met de laatste wissel in de wedstrijd tegen Spanje.

DE VOORBEREIDING OP SPANJE

Op 6 juni 2014 arriveert het Nederlands elftal in Rio de Janeiro, de thuisbasis van Oranje voor het toernooi. Ze nemen hun intrek in het luxe Caesar Park hotel in Ipenema, één van de betere wijken van Rio de Janeiro, dat direct aan het strand ligt. In eerdere verkenningen van Van Gaal met Jorritsma kwam dit hotel er als beste uit. Ook hier leerde hij weer van zijn eerdere eigen ervaringen en ervaringen van eerdere bondscoaches: geen totaal van de buitenwereld afgeschermd resort waar niets te doen is voor de spelers, maar een hotel midden in een bruisende buurt, aan het strand, met voldoende vertier voor spelers en staf.

Bovendien is het van hieruit maar een korte busrit naar het trainingscomplex van de bekende Braziliaanse voetbalclub Flamengo, waar het Nederlands elftal traint. Ook hier zijn de details weer belangrijk. Het gras moet voldoen aan de eisen van Van Gaal. Om sublieme kwaliteit te verkrijgen is er vanuit Nederland ruim voor de aankomst van Oranje al een expert ingevlogen.

In de week die nog rest tot de eerste wedstrijd tegen Spanje is Van Gaal vooral bezig met het inslijpen van de spelpatronen van de nieuwe strategie. Uit de trainingen ontstaat de schets van de mogelijke opstelling tegen Spanje. Cillissen in de goal, in de verdediging Janmaat, De Vrij, Vlaar, Martins Indi en Blind, dan op het middenveld De Jong en Sneijder en in de aanval het duo Robben en Van Persie. Alleen de derde middenvelder is nog een vraagteken. Wordt het Clasic, De Guzman of Wijnaldum? De Guzman lijkt de meeste kans te maken als we ons baseren op de oefenwedstrijden, maar hij is op dat moment aan het terugkomen van een lichte blessure. Clasic start op

maandag nog in basis op de training, maar op dinsdag lijkt het pleit beslecht: De Guzman krijgt het hesje van de basisspelers, en zo is de schets van de opstelling compleet.

In de aanloop naar de wedstrijd tegen Spanje doet Louis van Gaal er op het trainingsveld alles aan om de prestaties te verbeteren. Hij ziet de vooruitgang bij de spelers en voelt vertrouwen. Buiten het veld laat hij zich ook horen. De twee meest opvallende interventies doet hij aan het einde van de week.

Van Gaal is sinds de blessure van Strootman eigenlijk wel content met de lage verwachtingen die bij de media en de supporters leven. Zo kan hij er ongestoord aan werken om het tegendeel te bewijzen. Op de persconferentie neemt hij stelling. Enerzijds om de lage verwachtingen te relativiseren. Anderzijds ook om de spelers vertrouwen te geven in een goede afloop. Hij geeft aan dat het Nederlands elftal met deze strategie en met deze spelers in staat is om te voldoen aan de doelstelling van de KNVB: ten minste een plaats in de halve finale bereiken. Van Gaal spreekt hiermee vertrouwen uit naar zijn spelers en zijn staf. Voor de jonge groep die hij onder zijn hoede heeft is dat een belangrijke interventie.

Hij doet nog meer om de spelers die het moeten gaan doen vertrouwen te geven. Al op de dag voor de wedstrijd geeft Van Gaal openheid over de strategie en zijn opstelling. De schets klopt: De Guzman speelt als derde middenvelder. Het dilemma van de coach om de tegenstander te verrassen of vertrouwen te geven aan de spelersgroep is dit keer geen dilemma. Van Gaal wil vooral vertrouwen geven aan de basis.

Op de dag van de wedstrijd doet hij wat bijzonders om de ontspanning te stimuleren. Hij wil graag de spelers een hart onder de riem steken door een persoonlijke boodschap van de vrouwen en kinderen met hen te delen. Een videoboodschap? Van Gaal gaat een stap verder. Een paar uur voor de wedstrijd nodigt hij de spelersvrouwen en -kinderen uit. En zo speelt Van Persie drie uur voor de wedstrijd nog een spelletje met zijn zontje. Al eerder heeft Van Gaal toegelicht dat hij voorstander is van het 'totale mens'-principe. Eerder die week mochten de spelers op het strand een wandeling maken en in zee dollen met elkaar. 'Een pass op het veld wordt niet alleen door de speler gedaan maar ook door zijn brein. Dat wordt beïnvloed door zijn omgeving,' legt

Van Gaal uit. ‘Dus ik heb donderdag al en ook vanmorgen toestemming gegeven dat de vrouwen even hun man en kinderen konden zien. Omdat ik denk dat dat blije spelers maakt.’ (bron: 433.nl)

NEDERLAND – SPANJE: DÉ ANALYSE

Het Nederlands elftal neemt tegen Spanje revanche op de verloren WK-finale van 2010. Met een overtuigende 5-1 wordt de regerend wereldkampioen overklast. De hoofdrollen zijn voor de sterkhouders en de coach: Robben, Van Persie en Van Gaal. Weergaloze doelpunten. Maar de eerste 43 minuten lukt het niet. Waarom niet?

Oranje start zoals Van Gaal voor ogen heeft. Zijn verdedigende 1-5-3-2-strategie werkt het best tegen sterke en aanvallend spelende teams zoals Spanje. De strategie werkt als een sterke veer: hoe harder je drukt hoe harder de veer weer terugspringt. Het eerste kwartier wordt dat goed uitgevoerd. Er worden geen doelpogingen weggegeven en Sneijder krijgt een uitstekende kans op de 1-0.

Maar na het eerste kwartier stokt de Nederlandse uitvoering. Achtentwintig minuten lang laat Spanje zien op welke manier het Nederlands elftal kan worden bestreden. Een goede les voor de rest van het toernooi. Door veel druk te zetten op de verdediging van Nederland wordt in die periode alleen maar de lange bal op Van Persie of Robben gespeeld.

De Vrij, Vlaar en Martins Indi durven niet de middenvelders in te spelen en dus kan de ‘gouden driehoek’ niet in stelling worden gebracht. In het eerste half uur worden De Jong en De Guzman slechts twee keer ingespeeld.

Xabi Alonso scoort in de 27ste minuut de 1-0 voor Spanje uit een onterecht gegeven penalty. Tien minuten later voorkomt Cillissen dat de wedstrijd al gespeeld is door een stift van Silva. Maar Spanje houdt het druk zetten niet vol. De wereldkampioen is op zijn retour.

De Spaanse omsingeling duurt tot de 44ste minuut. Blind komt als linksback op en geeft een schitterende pass op Van Persie, die er met een duik een briljant doelpunt van maakt. Het vieren van het doelpunt toont dat Van Gaal al goed op weg is om een echt team te smeden. Het blijkt het sleutelmoment van de wedstrijd te zijn.

Van Gaal heeft veel geïnvesteerd in zijn relatie met de sterkhouders Robben en Van Persie. Dat betaalt zich in de tweede helft uit. Robben neemt wraak op de gemiste

kans in de finale van het WK 2010 door in de 53ste minuut de 2-1 te scoren. De Vrij scoort 10 minuten later de 3-1. In de 72ste minuut straft Van Persie een fout van Casillas genadeloos af en het slotakkoord is weer voor Robben, die in de 80ste minuut de eindstand van 5-1 op het scorebord schiet. Zo scoren beide sterkhouders van Van Gaal twee keer.

INTERVENTIES IN DE WEDSTRIJD

In de rust voert Van Gaal één interventie wel uit en één juist niet. Het inspelen van de verdedigende middenvelders moet beter. De Vrij, Vlaar en Martins Indi hebben de sleutel in handen om de wedstrijd te keren. En dat doen ze. Na rust durven ze wel risico te nemen en worden in een kwartier zeven keer de middenvelders gevonden.

De andere voor de hand liggende interventie voert Van Gaal niet uit. De Guzman gaat in de malaise van de eerste helft mee en krijgt al snel zijn eerste gele kaart. Daarna maakt hij nog twee zwaardere overtredingen waardoor hij steeds meer risico loopt op een rode kaart. Een zekere wissel in de rust voor menig coach. Maar Van Gaal laat De Guzman staan om het middenveld terug te veroveren. Zijn strijdplan werkt.

Na de winst tegen Spanje is de belangrijkste boodschap van Van Gaal voor zijn spelers duidelijk: 'We hebben nog helemaal niets.' De focus ligt direct op de wedstrijd tegen Australië. Het verlies van Australië tegen Chili zou weinig veranderen aan hun tactiek. Het ligt dan ook voor de hand dat Van Gaal zal terugvallen op zijn oorspronkelijke strategie en met 1-4-3-3 aanvallender gaat spelen.